

КУВАРСТВО

1. ОСТВАРИВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА – ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

А. ПРЕМА ПЛАНУ И ПРОГРАМУ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ¹

РАЗРЕД	НАСТАВА				УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава*	Настава у блоку	
I		408		60	468
II		384	192	90	666
III		360	180	120	660

¹ Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку

*Уколико се део практичне наставе обавља код послодавца, потребно је да школа и послодавац детаљно испланирају и утврде место и начин реализације исхода и унесу их у **оперативне планове**.

Б. ПРЕМА ПЛАНУ И ПРОГРАМУ НАСТАВЕ И УЧЕЊА КАДА СЕ РЕАЛИЗУЈЕ ПО ДУАЛНОМ МОДЕЛУ²

РАЗРЕД	НАСТАВА				УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Учење кроз рад	Настава у блоку	
I		204	204	60	468
II		192	384	90	666
III		180	360	120	660

²Када се програм реализује по дуалном моделу

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА

- Оспособљавање ученика за примену хигијенских стандарда у куварству;
- Оспособљавање ученика за израду угоститељске понуде;
- Оспособљавање ученика за механичку обраду и примену животних намирница у куварству;
- Оспособљавање ученика за термичку обраду животних намирница;
- Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање фондова и сосева;
- Оспособљавање ученика за припрему и издавање салата;
- Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање прилога и варива;
- Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање бистрих и густих супа, чорби;
- Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање топлих предјела;
- Оспособљавање ученика за припрему и издава готових јела;
- Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање националних јела;
- Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање печења;
- Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање хладних предјела и јела;
- Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање јела по поруџбини;
- Оспособљавање ученика за припрему и издава готових јела са роштиља - жара;
- Упознавање ученика са навикама у исхрани појединих народа света;
- Оспособљавање ученика да препознају основне карактеристике значајних кухиња света;
- Упознавање ученика са најпознатијим јелима светских кухиња;
- Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање послатица.

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ ТЕМЕ/МОДУЛА

Разред: први; **468 часова**

Ред.бр.	НАЗИВ ТЕМЕ/МОДУЛА	Трајање теме/модула(часови)
1.	Увод у куварство	186
2.	Термичке - топлотне обраде намирница	48
3.	Фондови и сосови	96
4.	Салате	30
5.	Прилози и варива	108

Разред: други **666 часова**

Ред.бр.	НАЗИВ ТЕМЕ/МОДУЛА	Трајање теме/модула (часови)
1.	Бистре и густе супе, чорбе	144
2.	Топла предјела	180
3.	Готова јела	276
4.	Национална јела	42
5.	Печења	24

Разред: трећи **660 часова**

Ред.бр.	НАЗИВ ТЕМЕ/ МОДУЛА	Трајање теме/модула (часови)
1.	Хладна предјела и јела	162
2.	Јела по поруџбини	336
3.	Јела са роштиља - жара	54
4.	Националне кухиње	60
5.	Посластице	48

Назив теме/модула:	Хладна предјела и јела ТРЕЋИ РАЗРЕД		
Трајање теме/модула:	162 часа		
ЦИЉЕВИ ТЕМЕ/МОДУЛА	ИСХОДИ ТЕМЕ/МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ТЕМЕ/МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ТЕМЕ/МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање хладних предјела и јела; Оспособљавање ученика за израду основних калкулација. 	<ul style="list-style-type: none"> дефинише хладна предјела и хладна јела; разликује врсте хладних предјела јела; наведе рецептуру хладних предјела разликује декоративна средства; разликује нормативе и израђује основне калкулације за хладна предјела и јела; припрема намирница за хладна предјела и јела; припрема хладна предјела и јела; сервира хладних предјела и јела; декорише хладна предјела и јела; чува хладна предјела и јела до примене. <hr/> <p>ИСХОДИ ЗА ПРАКТИЧНУ НАСТАВУ И НАСТАВУ У БЛОКУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> припрема намирница за хладна предјела и јела; припрема хладна предјела и јела; сервира хладних предјела и јела; декорише хладна предјела и јела; чува хладна предјела и јела до примене. 	<ul style="list-style-type: none"> Хладна предјела и јела – појам и дефиниција; подлоге, врсте декорација, аспик и врсте шофроа сосова. Везане салате: руска салата, француска салата, валдорф салата, Цезар салата, од лигања, од говеђег меса, од пилећег меса; Хладна предјела од јаја: пуњена јаја "касино"; Закуске и ордевери: српска закуска; Наресци: његушка пршута, говеђа пршута, ужичка пршута; Млечни производи као хладно предјело: српски сир, кајмак, бри, рокфор, гауда, ементалер; Поврће као хладно предјело: шпаргле, печурке и артичоке у винегрет сосу; Хладна предјела од меса: <ul style="list-style-type: none"> од говеђег меса: хладан розбиф; од телећег меса: хладан фрикандо; од пилећег меса: пилећи галантин. Хладна предјела од речних и морских риба и ракова: <ul style="list-style-type: none"> лангуст белви; смуђ белви; пастрмка у аспику; попијети од смуђа; смуђ у маринату од поврћа. Хладна предјела – мус од: гушчије цигериче, рибљег меса, меса ракова; Седвичи и канапее – појам и подела; 	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања</p> <p>Облици наставе</p> <p>а) Тема/модул се реализује кроз следеће облике наставе ¹ :</p> <ol style="list-style-type: none"> вежбе са теоријом 84 часа практична настава: 42 часа настава у блоку 36 часова. <p>¹ Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку</p> <p>б) Тема/модул се реализује кроз следеће облике наставе ² :</p> <ol style="list-style-type: none"> вежбе са теоријом 42 часа, учење кроз рад 84 часа настава у блоку 36 часова <p>Уколико се програм реализује по дуалном моделу</p> <p>Подела одељења на групе :</p> <p>а) Одељење се дели на 2 групе приликом реализације ¹ :</p> <ul style="list-style-type: none"> вежби практичне наставе наставе у блоку <p>б) Један инструктор ради са највише 15 ученика² приликом реализације</p> <ul style="list-style-type: none"> учења кроз рад <p>Методе рада:</p> <p>Избор метода и облика рада за сваку тему одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова.</p> <p>Користити вербалне методе (метода усменог излагања и дијалогска метода), методе демонстрације, извршење задатка, презентација израде радног задатка ,текстуално-илустративне методе.</p> <p>а) Место реализације наставе¹</p> <ul style="list-style-type: none"> вежбе се реализују у учионици, кабинету за куварство или школској радионици ; практична настава реализује се у школској радионици / кабинету за куварство или угоститељском објекту; настава у блоку се реализује у школској радионици/ кабинету, или угоститељском објекту. <p>б) Место реализације наставе² :</p> <ul style="list-style-type: none"> учење кроз рад се обавља у угоститељском објекту или делом у школској радионици/ кабинету

- отворени и затворени сендвичи и канапее са: месом,
- сухомеснатим производима, млечним производима, рибљим месом и прерађевинама, поврћем.

а) **Препоруке за реализацију наставе**¹ :

- теоријски део наставе реализовати уз помоћ слика, шематских приказа, проспеката, модела, и видео презентација;
- инсистирати на примерима из свакодневног живота;
- користи стручну литературу и аудио-визуелна средства;
- користи свеже животне намирнице
- инсистирати на важећим прописима у кухињи
- ученик је обавезан да води дневник вежби и практичне наставе / практичног рада;
- наставник и ученици су обавезни да имају радну одећу и придржавају се Правилника заштите на раду;
- обавезна је контрола вођења дневника праксе ученика;
- настава у блоку се реализује два пута годишње са по 30 часова (5 дана по 6 часова) или једанпут годишње са 60 часова, у зависности од могућности организације и захтева
- препоручују се посете стручним сајмовима и изложбама;

б) **Препоруке за реализацију наставе**² :

- **Учење кроз рад** се одвија у угоститељским објектима у реалним радним условима или делом у школском кабинету (до 25%) . У случају да школа поседује одређене објекте / кабинете за куварство, потребно је испланирати колико времена ће ученици провести у компанијама на практичној настави.
- Сваку активност на часовим који се реализују у кабинетима школе контролише наставник практичне наставе, а у току учења кроз рад инструктор учења кроз рад
- Наставник практичне наставе/инструктор проверава да ли је послодавац извршио процену ризика на радном месту на коме раде ученици и да ли је извео уводну обуку младих о безбедности и здрављу на раду
- Ученик је обавезан да води дневник практичног рада / учења кроз рад

Оцењивање

-У настави оријентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика (продукти учења) и сопствени рад.

Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања.

Оцењивање за учење (формативно)

- Свака активност је прилика за процену напредовања и давања повратне информације (формативно проверавање), а ученике треба оспособљавати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета. За формативно оцењивање добро је користити: посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада ученика, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе

Оцењивање научног (сумативно)

-Сумативне оцене се добијају из контролних или писмених радова, тестова, усменог испитивања, самосталних или групних радова ученика извештаја, есеја.

Уколико се настава реализује по дуалном моделу, наставник-координатор учења кроз рад и инструктор, заједно заједно утврђују критеријуме за формативно праћење постигнућа, врше операционализацију исхода и планирају сумативно оцењивање

- праћење остварености исхода,
- извештаје наставника практичне наставе/инструктора
- тестове знања,
- тестове практичних вештина
- појединачни или групни практични рад.
- дневник праксе

Назив теме/модула:	Јела по поруџбини ТРЕЋИ РАЗРЕД		
Трајање теме/модула:	336 часова		
ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ ТЕМЕ/МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ТЕМЕ/МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ТЕМЕ/МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање јела по поруџбини; Оспособљавање ученика за израду основних калкулација. 	<ul style="list-style-type: none"> дефинише јела по поруџбини; групише јела по поруџбини; наведе рецептуре и израђује основне калкулације за јела по поруџбини; припрема намирнице за јела по поруџбини; припрема јела по поруџбини; прима поруџбину; користи фондове у припреми јела; сервира јела по поруџбини; декорише јела по поруџбини. <hr/> <p>ИСХОДИ ЗА ПРАКТИЧНУ НАСТАВУ И НАСТАВУ У БЛОКУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> припрема намирнице за јела по поруџбини; припрема јела по поруџбини; прима поруџбину; користи фондове у припреми јела; сервира јела по поруџбини; декорише јела по поруџбини. 	<ul style="list-style-type: none"> Јела по поруџбини - појам, дефиниција, подела; Шницле: натур, париска, бечка, карађорђева, кордон блу; Котлет: на жару, на путеру, „бон-фам“, „Орлов“, „Парма“, „Миланез“, „Имperiјал“; Медаљони: натур, на путеру, сосом од печурака, „Букетијер“; Крменадле: лионски, на жару, на путеру, цигански и шумадијски начин; Свињски филе: царски филе, пуњени свињски филе; Пилећег меса – пилеће месо на шару и „американ“; „Салтим бока“; Ћевапи: чобански, хајдучки, српски; Говеђи филе: Шатобријан на жару, бифтек на жару, бифтек са јајетом, „Монте Карло“, фефер; турнедо „Росини“, филе мињони са печуркама, на ловачки и мексички начин, Соте Строганов, Татар бифтек; Рамстек: на жару, на начин шефа кухиње, „Мирабо“; Од риљег меса: пржена риба на тршћански и далматински начин. 	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања</p> <p>Облици наставе</p> <p>а) Тема/модул се реализује кроз следеће облике наставе ¹ :</p> <ol style="list-style-type: none"> вежбе са теоријом 186 часова практична настава: 90 часова настава у блоку 60 часова. <p>¹ Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку</p> <p>б) Тема/модул се реализује кроз следеће облике наставе ² :</p> <ol style="list-style-type: none"> вежбе са теоријом 90 часова, учење кроз рад 186 часова настава у блоку 60 часова <p>уколико се програм реализује по дуалном моделу</p> <p>Подела одељења на групе :</p> <p>а) Одељење се дели на 2 групе приликом реализације ¹ :</p> <ul style="list-style-type: none"> вежби практичне наставе наставе у блоку <p>б) Један инструктор ради са највише 15 ученика² приликом реализације</p> <ul style="list-style-type: none"> учења кроз рад <p>Методе рада:</p> <p>Избор метода и облика рада за сваку тему одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова.</p> <p>Користити вербалне методе (метода усменог излагања и дијалогска метода), методе демонстрације, извршење задатка, презентација израде радног задатка ,текстуално-илустративне методе.</p> <p>а) Место реализације наставе¹</p> <ul style="list-style-type: none"> вежбе се реализују у учионици, кабинету за куварство или школској радионици ; практична настава реализује се у школској радионици / кабинету за куварство или угоститељском објекту; настава у блоку се реализује у школској радионици/ кабинету, или угоститељском објекту. <p>б) Место реализације наставе² :</p> <ul style="list-style-type: none"> учење кроз рад се обавља у угоститељском објекту или делом у школској радионици/ кабинету

а) **Препоруке за реализацију наставе**¹ :

- теоријски део наставе реализовати уз помоћ слика, шематских приказа, проспеката, модела, и видео презентација;
- инсистирати на примерима из свакодневног живота;
- користи стручну литературу и аудио-визуелна средства;
- користи свеже животне намирнице
- инсистирати на важећим прописима у кухињи
- ученик је обавезан да води дневник вежби и практичне наставе / практичног рада;
- наставник и ученици су обавезни да имају радну одећу и придржавају се Правилника заштите на раду;
- обавезна је контрола вођења дневника праксе ученика;
- настава у блоку се реализује два пута годишње са по 30 часова (5 дана по 6 часова) или једанпут годишње са 60 часова, у зависности од могућности организације и захтева
- препоручују се посете стручним сајмовима и изложбама;

б) **Препоруке за реализацију наставе**² :

- **Учење кроз рад** се одвија у угоститељским објектима у реалним радним условима или делом у школском кабинету (до 25%) . У случају да школа поседује одређене објекте / кабинете за куварство, потребно је испланирати колико времена ће ученици провести у компанијама на практичној настави.
- Сваку активност на часовим који се реализују у кабинетима школе контролише наставник практичне наставе, а у току учења кроз рад инструктор учења кроз рад
- Наставник практичне наставе/инструктор проверава да ли је послодавац извршио процену ризика на радном месту на коме раде ученици и да ли је извео уводну обуку младих о безбедности и здрављу на раду

Ученик је обавезан да води дневник практичног рада / учења кроз рад

Оцењивање

-У настави оријентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика (продукти учења) и сопствени рад.

Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања.

Оцењивање за учење (формативно)

- Свака активност је прилика за процену напредовања и давања повратне информације (формативно проверавање), а ученике треба оспособљавати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета. За формативно оцењивање добро је користити: посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада ученика, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе

Оцењивање наученог (сумативно)

-Сумативне оцене се добијају из контролних или писмених радова, тестова, усменог испитивања, самосталних или групних радова ученика извештаја, есеја.

Уколико се настава реализује по дуалном моделу, наставник-координатор учења кроз рад и инструктор, заједно заједно утврђују критеријуме за формативно праћење постигнућа, врше операционализацију исхода и планирају сумативно оцењивање. Вредновање остварености исхода вршити кроз:

- праћење остварености исхода,
  - извештаје наставника практичне наставе/инструктора
  - тестове знања,
  - тестове практичних вештина
  - појединачни или групни практични рад.
  - дневник праксе
-

Назив теме/модула:	Јела са роштиља – жара ТРЕЋИ РАЗРЕД		
Трајање теме/модула:	54 часа		
ЦИЉЕВИ ТЕМЕ/МОДУЛА	ИСХОДИ ТЕМЕ/МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ТЕМЕ/МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ТЕМЕ/МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање јела са роштиља Оспособљавање ученика за израду основних калкулација 	<ul style="list-style-type: none"> дефинише јела са роштиља; наброји јела са роштиља познаје нормативе и израђује основне калкулације за јела са роштиља; припрема намирница за јела са роштиља; припрема јела са роштиља; прима поруибину; сервира јела са роштиља; декорише јела са роштиља. <hr/> <p>ИСХОДИ ЗА ПРАКТИЧНУ НАСТАВУ И НАСТАВУ У БЛОКУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> припрема намирница за јела са роштиља; припрема јела са роштиља; прима поруибину; сервира јела са роштиља; декорише јела са роштиља. 	<p>Јела са роштиља појам, дефиниција, подела</p> <ul style="list-style-type: none"> Пљескавица на жару, на кајмаку; ћевапчићи на жару и на кајмаку; Вешалице (свињска, телећа) бела и димљена; Ражњичћи; Мућкалица на други начин; Ћулбастија; Лесковачки уштипци; Ролована цигерица у марамници; Роловано пилеће бело месо. 	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања</p> <p>Облици наставе</p> <p>а) Тема/модул се реализује кроз следеће облике наставе ¹ :</p> <ol style="list-style-type: none"> вежбе са теоријом 30 часова практична настава: 12 часова настава у блоку 12 часова. <p>¹ Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку</p> <p>б) Тема/модул се реализује кроз следеће облике наставе ² :</p> <ol style="list-style-type: none"> вежбе са теоријом 12 часова, учење кроз рад 30 часова настава у блоку 12 часова <p>уколико се програм реализује по дуалном моделу</p> <p>Подела одељења на групе :</p> <p>а) Одељење се дели на 2 групе приликом реализације ¹ :</p> <ul style="list-style-type: none"> вежби практичне наставе наставе у блоку <p>б) Један инструктор ради са највише 15 ученика² приликом реализације</p> <ul style="list-style-type: none"> учења кроз рад <p>Методе рада:</p> <p>Избор метода и облика рада за сваку тему одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова.</p> <p>Користити вербалне методе (метода усменог излагања и дијалогска метода), методе демонстрације, извршење задатка, презентација израде радног задатка ,текстуално-илустративне методе.</p> <p>а) Место реализације наставе¹</p> <ul style="list-style-type: none"> вежбе се реализују у учионици, кабинету за куварство или школској радионици ; практична настава реализује се у школској радионици / кабинету за куварство или угоститељском објекту; настава у блоку се реализује у школској радионици/ кабинету, или угоститељском објекту. <p>б) Место реализације наставе² :</p> <ul style="list-style-type: none"> учење кроз рад се обавља у угоститељском објекту или делом у школској радионици/ кабинету

а) **Препоруке за реализацију наставе**¹ :

- теоријски део наставе реализовати уз помоћ слика, шематских приказа, проспеката, модела, и видео презентација;
- инсистирати на примерима из свакодневног живота;
- користи стручну литературу и аудио-визуелна средства;
- користи свеже животне намирнице
- инсистирати на важећим прописима у кухињи
- ученик је обавезан да води дневник вежби и практичне наставе / практичног рада;
- наставник и ученици су обавезни да имају радну одећу и придржавају се Правилника заштите на раду;
- обавезна је контрола вођења дневника праксе ученика;
- настава у блоку се реализује два пута годишње са по 30 часова (5 дана по 6 часова) или једанпут годишње са 60 часова, у зависности од могућности организације и захтева
- препоручују се посете стручним сајмовима и изложбама;

б) **Препоруке за реализацију наставе**² :

- **Учење кроз рад** се одвија у угоститељским објектима у реалним радним условима или делом у школском кабинету (до 25%) . У случају да школа поседује одређене објекте / кабинете за куварство, потребно је испланирати колико времена ће ученици провести у компанијама на практичној настави.
- Сваку активност на часовим који се реализују у кабинетима школе контролише наставник практичне наставе, а у току учења кроз рад инструктор учења кроз рад
- Наставник практичне наставе/инструктор проверава да ли је послодавац извршио процену ризика на радном месту на коме раде ученици и да ли је извео уводну обуку младих о безбедности и здрављу на раду

Ученик је обавезан да води дневник практичног рада / учења кроз рад

Оцењивање

-У настави оријентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика (продукти учења) и сопствени рад.

Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања.

Оцењивање за учење (формативно)

- Свака активност је прилика за процену напредовања и давања повратне информације (формативно проверавање), а ученике треба оспособљавати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета. За формативно оцењивање добро је користити: посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада ученика, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе

Оцењивање наученог (сумативно)

-Сумативне оцене се добијају из контролних или писмених радова, тестова, усменог испитивања, самосталних или групних радова ученика извештаја, есеја.

Уколико се настава реализује по дуалном моделу, наставник-координатор учења кроз рад и инструктор, заједно заједно утврђују критеријуме за формативно праћење постигнућа, врше операционализацију исхода и планирају сумативно оцењивање. Вредновање остварености исхода вршити кроз:

- праћење остварености исхода,
- извештаје наставника практичне наставе/инструктора
- тестове знања,
- тестове практичних вештина
- појединачни или групни практични рад.
- дневник праксе

Назив теме/модула:	Националне кухиње ТРЕЋИ РАЗРЕД		
Трајање теме/модула:	60 часова		
ЦИЉЕВИ ТЕМЕ/МОДУЛА	ИСХОДИ ТЕМЕ/МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ТЕМЕ/МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ТЕМЕ/МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за припрему јела националних кухиња. 	<ul style="list-style-type: none"> Наводи предмет изучавања националне кухиње; Наброји задатке националне кухиње као предмета; објасни значај теме/модула националне кухиње. познаје карактеристике српске, француске, мађарске, руске, италијанске, кинеске кухиње, кухиња земаља Магреб-а, турске, грчке, индијске и јапанске кухиње; наброји најзаступљеније намирнице у исхрани различитих кухиња; наведе најпознатија јела за сваку кухињу; познаје културу исхране народа ових кухиња; познаје територијалну заступљеност ових кухиња; разликује посуде и начине сервирања јела разликује норматив за одређена национална јела наведених кухиња; припрема намирнице за одређена национална јела наведених кухиња; припрема одређена национална јела наведених кухиња; одржава припремљено јело до сервирања и сервира национална јела декорише национална јела. 	<ul style="list-style-type: none"> Појам, значај и задаци предмета; Подела кухиња према сродности. <u>Српска кухиња</u> <ul style="list-style-type: none"> Основне карактеристике и територијална распрострањеност српске кухиње; Сировине за припремање јела српске кухиње; Најпознатија јела српске кухиње: хлеб, погаче, проје, цицваре, качамак, попара, чорбе, гибанице, свијаче, филије, кајмак, пасуљ пребранац.... Специфичности у сервирању јела српске кухиње (грнчарија); Култура живљења народа ове кухиње <u>Француска кухиња</u> <ul style="list-style-type: none"> Основне карактеристике и Територијална распрострањеност француске кухиње; Сировине за припремање јела француске кухиње; Најпознатија јела француске кухиње: француске закуске, лук супа, марсељења бујабеса, сосеви, рататуј, шукрут, алзашки пасуљ.... Специфичности у сервирању јела француске кухиње; Култура живљења народа ове кухиње. <u>Мађарска кухиња</u> <ul style="list-style-type: none"> Основне карактеристике и територијална распрострањеност мађарске кухиње; Сировине за припремање јела мађарске кухиње; Најпознатија јела мађарске кухиње: љуте чорбе, гулаши, паприкаши, ткањи, перкелти, балатонски варенац.... Специфичности у сервирању јела мађарске кухиње; Култура живљења народа ове кухиње. 	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања</p> <p>Облици наставе</p> <p>а) Тема/модул се реализује кроз следеће облике наставе ¹ :</p> <ol style="list-style-type: none"> вежбе са теоријом 36 часова практична настава: 24 часа <p>¹ Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку</p> <p>б) Тема/модул се реализује кроз следеће облике наставе ² :</p> <ol style="list-style-type: none"> вежбе са теоријом 24 часа, учење кроз рад 36 часова <p>уколико се програм реализује по дуалном моделу</p> <p>Подела одељења на групе :</p> <p>а) Одељење се дели на 2 групе приликом реализације ¹ :</p> <ul style="list-style-type: none"> вежби практичне наставе наставе у блоку <p>б) Један инструктор ради са највише 15 ученика² приликом реализациј</p> <ul style="list-style-type: none"> учења кроз рад <p>Методе рада:</p> <p>Избор метода и облика рада за сваку тему одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова.</p> <p>Користити вербалне методе (метода усменог излагања и дијалогска метода), методе демонстрације, извршење задатка, презентација израде радног задатка ,текстуално-илустративне методе.</p> <p>а) Место реализације наставе¹</p> <ul style="list-style-type: none"> вежбе се реализују у учионици, кабинету за куварство или школској радионици ; практична настава реализује се у школској радионици / кабинету за куварство или угоститељском објекту; настава у блоку се реализује у школској радионици/ кабинету, или угоститељском објекту. <p>б) Место реализације наставе² :</p>

- **Руска кухиња**

- Основне карактеристике и територијална распрострањеност руске кухиње;
- Сировине за припремање јела руске кухиње;
- Најпознатија јела руске кухиње шчи, боршч, расољник, сољанка, уха, каше, окрошка, салата „орлов“, блињи, кулич, јагоде „Романов“...
- Специфичности у сервирању јела руске кухиње;
- Култура живљења народа ове кухиње.

- **Италијанска кухиња**

- Основне карактеристике и територијална распрострањеност италијанске кухиње;
- Сировине за припремање јела италијанске кухиње;
- Најпознатија јела италијанске кухиње: макарони, лазање, пице, тотелине, шпагете, њоке, пасте, особуко, минестре, меланцини, полпете....
- Специфичности у сервирању јела италијанске кухиње;
- Култура живљења народа ове кухиње.

- **Кинеска кухиња**

- Основне карактеристике и територијална распрострањеност кинеске кухиње;
- Сировине за припремање јела кинеске кухиње;
- Најпознатија јела кинеске кухиње: свињетина са кикирикијем, говеђи кари, јунетина са цветовима карфиола, пикантни патлиџан, пржене банане са сладоледом од ваниле...
- Специфичности у сервирању јела кинеске кухиње;
- Култура живљења народа ове кухиње.

- **Кухиња земаља Магреба**

- Основне карактеристике и територијална распрострањеност кухиња земаља Магреба;
- Сировине за припремање јела кухиња земаља Магреба;

- учење кроз рад се обавља у угоститељском објекту или делом у школској радионици/ кабинету
- а) **Препоруке за реализацију наставе**¹ :
  - теоријски део наставе реализовати уз помоћ слика, шематских приказа, проспеката, модела, и видео презентација;
  - инсистирати на примерима из свакодневног живота;
  - користи стручну литературу и аудио-визуелна средства;
  - користи свеже животне намирнице
  - инсистирати на важећим прописима у кухињи
  - ученик је обавезан да води дневник вежби и практичне наставе / практичног рада;
  - наставник и ученици су обавезни да имају радну одећу и придржавају се Правилника заштите на раду;
  - обавезна је контрола вођења дневника праксе ученика;
  - настава у блоку се реализује два пута годишње са по 30 часова (5 дана по 6 часова) или једанпут годишње са 60 часова, у зависности од могућности организације и захтева
  - препоручују се посете стручним сајмовима и изложбама;
- б) **Препоруке за реализацију наставе**² :
  - **Учење кроз рад** се одвија у угоститељским објектима у реалним радним условима или делом у школском кабинету (до 25%) . У случају да школа поседује одређене објекте / кабине за куварство, потребно је испланирати колико времена ће ученици провести у компанијама на практичној настави.
  - Сваку активност на часовим који се реализују у кабинетима школе контролише наставник практичне наставе, а у току учења кроз рад инструктор учења кроз рад
  - Наставник практичне наставе/инструктор проверава да ли је послодавац извршио процену ризика на радном месту на коме раде ученици и да ли је извео уводну обуку младих о безбедности и здрављу на раду
  - Ученик је обавезан да води дневник практичног рада / учења кроз рад
- **Оцењивање**
-У настави оријентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика (продукти учења) и сопствени рад.

- Најпознатија јела кухиња земаља Магреба: Алжирски Кускус, Марокански Тајине, Мезе, Месхуи, Тунижанска кемаи, Биссара, Хлалем;
- Специфичности у сервирању јела кухиња земаља Магреба;
- Култура живљења народа ове кухиње;
- **Турска кухиња**
- Основне карактеристике и територијална распрострањеност турске кухиње;
- Сировине за припремање јела турске кухиње;
- Најпознатија јела турске кухиње: Пиде, Сомун, Кебаб, Пастрма, Кофте, Изгара, Долма, Имам бајалди Пилав, Шампита, Ратлук, Туфахије, Халва, Кадаиф;
- Специфичности у сервирању јела турске кухиње;
- Култура живљења народа ове кухиње.
- **Грчка кухиња**
- Основне карактеристике и територијална распрострањеност грчке кухиње;
- Сировине за припремање јела грчке кухиње;
- Најпознатија јела грчке кухиње: Мезедес: Долмадакиа, Флоринис јемистес, Сароникос; Авголемоно – супа, Трахана супа; Гирос, Сувлаки, Тзаики, Хориатики; Милопита, Каридопита, Боугатса;
- Специфичности у сервирању јела турске кухиње;
- Култура живљења народа ове кухиње.
- **Индијска кухиња**
- Основне карактеристике и територијална распрострањеност индијске кухиње;
- Сировине за припремање јела индијске кухиње;
- Најпознатија јела индијске кухиње: Дал, Батхура погачице, Кари, Чатни, Раита салата, Басмати пиринач, Теста: Чапати, Ги, Самоса, Парота; Посластице: пудинг од пиринча;
- Специфичности у сервирању јела индијске кухиње;
- Култура живљења народа ове кухиње.

Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања.

Оцењивање за учење (формативно)

- Свака активност је прилика за процену напредовања и давања повратне информације (формативно проверавање), а ученике треба оспособљавати да проценују сопствени напредак у остваривању исхода предмета. За формативно оцењивање добро је користити: посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада ученика, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе

Оцењивање наученог (сумативно)

- Сумативне оцене се добијају из контролних или писмених радова, тестова, усменог испитивања, самосталних или групних радова ученика извештаја, есеја. Уколико се настава реализује по дуалном моделу, наставник-координатор учења кроз рад и инструктор, заједно заједно утврђују критеријуме за формативно праћење постигнућа, врше операционализацију исхода и планирају сумативно оцењивање

Вредновање остварености исхода вршити кроз:

- праћење остварености исхода,
- извештаје наставника практичне наставе/инструктора
- тестове знања,
- тестове практичних вештина
- појединачни или групни практични рад.
- дневник праксе

- *Јапанска кухиња*
  - Основне карактеристике и територијална распрострањеност јапанске кухиње;
  - Сировине за припремање јела јапанске кухиње;
  - Најпознатија јела јапанске кухиње: едамаме, мисо супа, суши, теријенси, фугу, темпура, јакитори, бута дон, јакимеши, сладолед од зеленог чаја;
  - Специфичности у сервирању јела јапанске кухиње;
  - Култура живљења народа ове кухиње

Назив теме/модула:	Посластице ТРЕЋИ РАЗРЕД		
Трајање теме/модула:	48 часова		
ЦИЉЕВИ ТЕМЕ/МОДУЛА	ИСХОДИ ТЕМЕ/МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ОБАВЕЗНИ И ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ТЕМЕ/МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНЕ АКТИВНОСТИ И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ТЕМЕ/МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за припрему, примену и издавање посланица Оспособљавање ученика за израду основних калкулација 	<ul style="list-style-type: none"> разликује врсте посланица; познаје нормативе и израђује основне калкулације за одређене посланице; познаје стручне термине у посланичарству; припрема намирнице за посланице; припрема посланице; сервира посланице; декорише посланице. <hr/> <p>ИСХОДИ ЗА ПРАКТИЧНУ НАСТАВУ И НАСТАВУ У БЛОКУ:</p> <ul style="list-style-type: none"> припрема намирнице за посланице; припрема посланице; сервира посланице; декорише посланице. 	<p>Посластичарство:</p> <ul style="list-style-type: none"> Предмет, значај и задаци посланичарства; Подела посланичарства. <p>Хладне посланице:</p> <p>Брантајнг маса</p> <ul style="list-style-type: none"> Принцес крофне са шлагом. <p>Слатки линзер</p> <ul style="list-style-type: none"> Мирбер пита. <p>Вучено тесто</p> <ul style="list-style-type: none"> Сува пита са орасима. <p>Основна ванил парфе маса</p> <ul style="list-style-type: none"> Парфеи по врстама. <ul style="list-style-type: none"> Воћне салате <p>Топле посланице и преливи:</p> <ul style="list-style-type: none"> Палачинке једноставне са џемом, чоколадом, орасима. <p>Шатон – вински шато</p> <ul style="list-style-type: none"> Палачинке у шатоу; Гратиниране палачинке са орасима и маком; Кох од гриза са винским шатоом. 	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе/учења, планом рада и начинима оцењивања</p> <p>Облици наставе</p> <p>а) тема/модул се реализује кроз следеће облике наставе ¹ :</p> <ol style="list-style-type: none"> вежбе са теоријом 24 часа практична настава: 12 часова настава у блоку: 12 часова. <p>¹ Подразумева реализацију наставе кроз теоријску наставу, вежбе, практичну наставу и наставу у блоку</p> <p>б) тема/модул се реализује кроз следеће облике наставе ² :</p> <ol style="list-style-type: none"> вежбе са теоријом 12 часова, учење кроз рад 24 часа настава у блоку. 12 часова <p>Уколико се програм реализује по дуалном моделу</p> <p>Подела одељења на групе :</p> <p>а) Одељење се дели на 2 групе приликом реализације ¹ :</p> <ul style="list-style-type: none"> вежби практичне наставе наставе у блоку <p>б) Један инструктор ради са највише 15 ученика² приликом реализације</p> <ul style="list-style-type: none"> учења кроз рад <p>Методе рада:</p> <p>Избор метода и облика рада за сваку тему одређује наставник у зависности од наставних садржаја, способности и потреба ученика, материјалних и других услова.</p> <p>Користити вербалне методе (метода усменог излагања и дијалогска метода), методе демонстрације, извршење задатка, презентација израде радног задатка ,текстуално-илустративне методе.</p> <p>а) Место реализације наставе¹</p> <ul style="list-style-type: none"> вежбе се реализују у учионици, кабинету за куварство или школској радионици ; практична настава реализује се у школској радионици / кабинету за куварство или угоститељском објекту; настава у блоку се реализује у школској радионици/ кабинету, или угоститељском објекту. <p>б) Место реализације наставе² :</p> <ul style="list-style-type: none"> учење кроз рад се обавља у угоститељском објекту или делом у школској радионици/ кабинету

а) **Препоруке за реализацију наставе**¹ :

- теоријски део наставе реализовати уз помоћ слика, шематских приказа, проспеката, модела, и видео презентација;
- инсистирати на примерима из свакодневног живота;
- користи стручну литературу и аудио-визуелна средства;
- користи свеже животне намирнице
- инсистирати на важећим прописима у кухињи
- ученик је обавезан да води дневник вежби и практичне наставе / практичног рада;
- наставник и ученици су обавезни да имају радну одећу и придржавају се Правилника заштите на раду;
- обавезна је контрола вођења дневника праксе ученика;
- настава у блоку се реализује два пута годишње са по 30 часова (5 дана по 6 часова) или једанпут годишње са 60 часова, у зависности од могућности организације и захтева
- препоручују се посете стручним сајмовима и изложбама;

б) **Препоруке за реализацију наставе**² :

- **Учење кроз рад** се одвија у угоститељским објектима у реалним радним условима или делом у школском кабинету (до 25%) . У случају да школа поседује одређене објекте / кабинете за куварство, потребно је испланирати колико времена ће ученици провести у компанијама на практичној настави.
- Сваку активност на часовим који се реализују у кабинетима школе контролише наставник практичне наставе, а у току учења кроз рад инструктор учења кроз рад
- Наставник практичне наставе/инструктор проверава да ли је послодавац извршио процену ризика на радном месту на коме раде ученици и да ли је извео уводну обуку младих о безбедности и здрављу на раду

Ученик је обавезан да води дневник практичног рада / учења кроз рад

Оцењивање

-У настави оријентисаној ка достизању исхода прате се и вреднују процес наставе и учења, постигнућа ученика (продукти учења) и сопствени рад.

Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је ускладити нивое исхода и начине оцењивања.

Оцењивање за учење (формативно)

- Свака активност је прилика за процену напредовања и давања повратне информације (формативно проверавање), а ученике треба оспособљавати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета. За формативно оцењивање добро је користити: посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници рада ученика, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе

Оцењивање научног (сумативно)

-Сумативне оцене се добијају из контролних или писмених радова, тестова, усменог испитивања, самосталних или групних радова ученика извештаја, есеја.

Уколико се настава реализује по дуалном моделу, наставник-координатор учења кроз рад и инструктор, заједно заједно утврђују критеријуме за формативно праћење постигнућа, врше операционализацију исхода и планирају сумативно оцењивање. Вредновање остварености исхода вршити кроз:

- праћење остварености исхода,
- извештаје наставника практичне наставе/инструктора
- тестове знања,
- тестове практичних вештина
- појединачни или групни практични рад.
- дневник праксе

Међупредметно повезивање

Здравствена култура, исхрана, хемија, услуживање са практичном наставом,
екологија и заштита животне средине